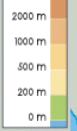

SAÚDSKÁ ARÁBIE

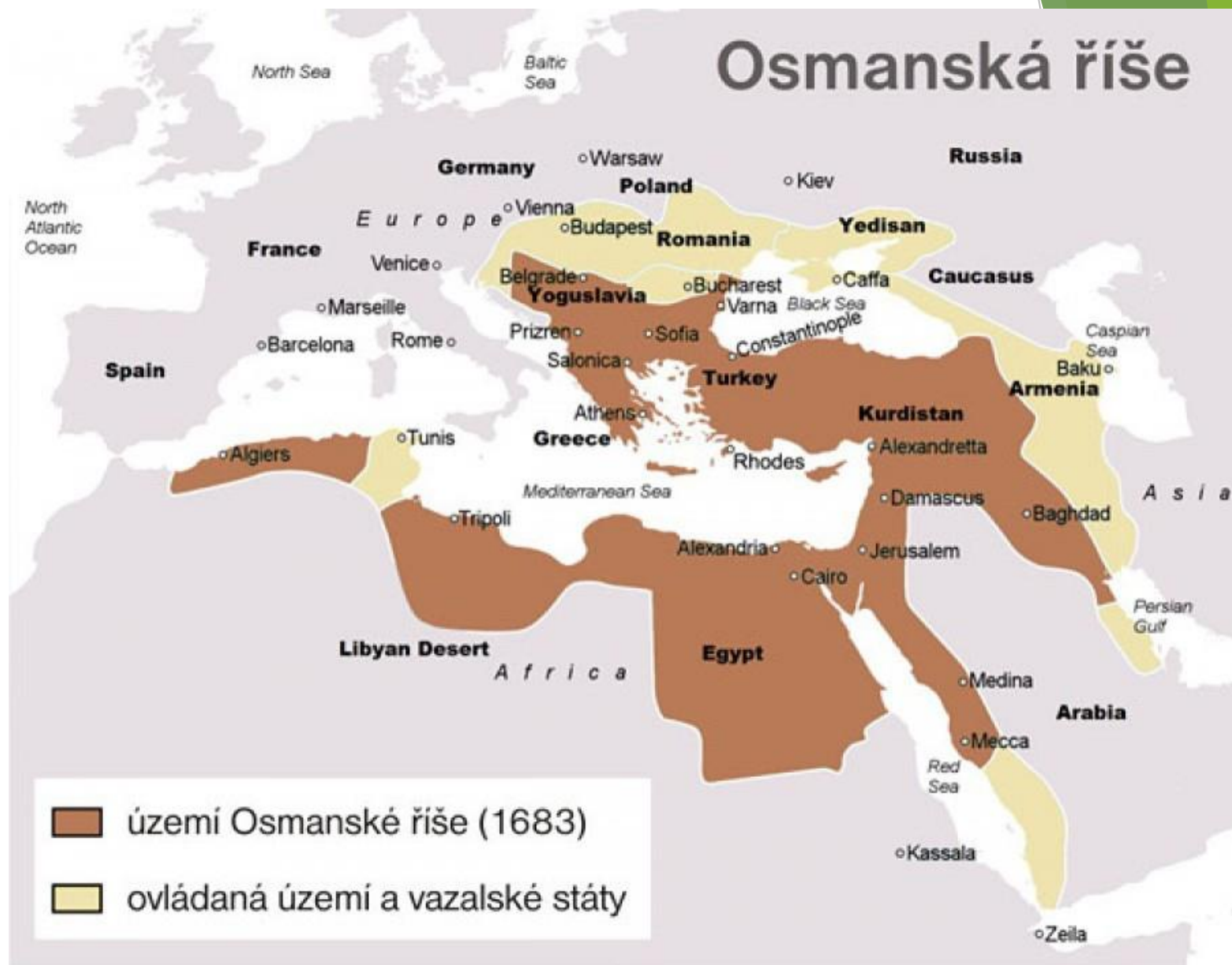
stručný vývoj

Marek Čejka

- National Capital (3,160,000 in 1999)
- over 500,000
- over 100,000
- over 50,000
- other main city
- other city
- Capital of province

Osmanská říše

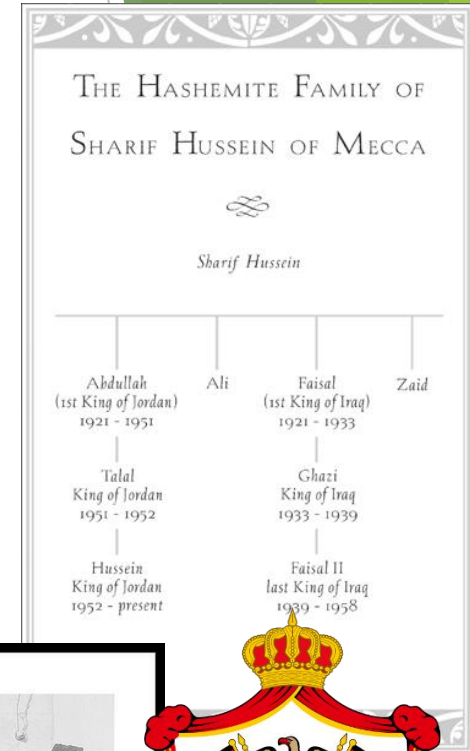
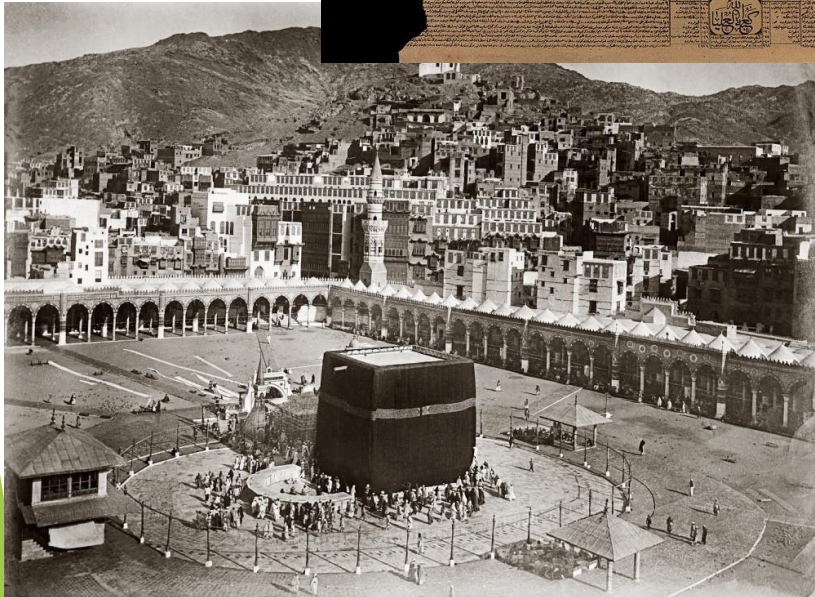
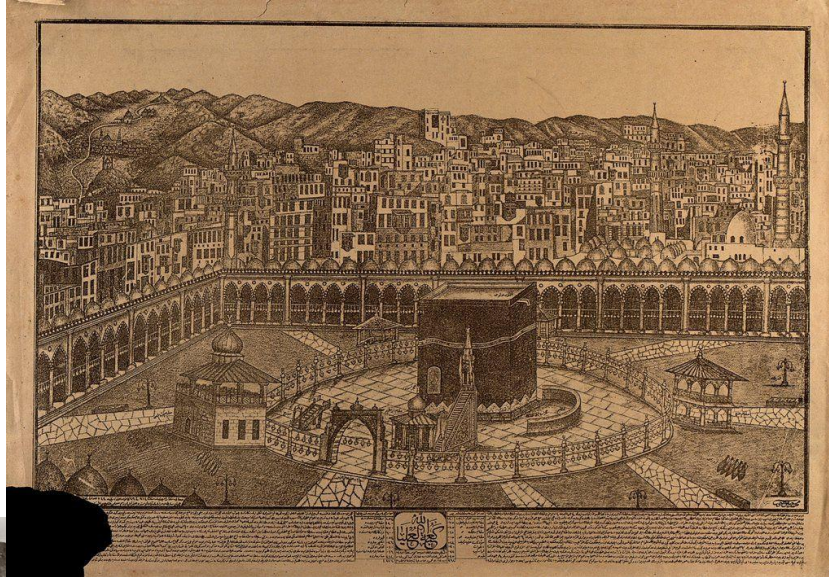
Kmenová mapa Arábie

Historical Regions of Saudi Arabia

Osmanská Mekka

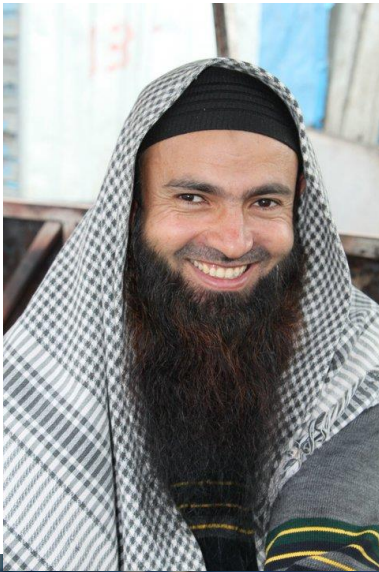
První Saúdský stát (1744-1818)

SALAFISMUS (SALAFÍJA)

- ▶ Široký myšlenkový proud v rámci sunnitského islámu, který odkazuje na „odkaz předků prvních generací islámu“
- ▶ Různé verze salafismu se odlišují v rámci muslimského světa:
 - ▶ Většina salafistů nemá zájem o politiku (kvietismus). *Muhammad Al-Albání (1914-1999), Abd al-Azíz ibn Baz (1910-1999) Muhammad ibn al-Utajmín (1925-2001).*
 - ▶ Menší část se politicky angažuje (Egypt). *Safar al-Hawáli (1950), Salman al-Auda (1956)*
 - ▶ Malá část „salafističtí džihádisté“. *Usáma bin Ládín (1957-2011).*
- ▶ Salafismus často nepřesně interpretován jako synonymum wahhábismu. K většímu propojení s wahhábismem došlo až mnohem později při emigraci egyptských salafistů do Saúdské Arábie za Násira (60. léta XX. stol.)
- ▶ Egyptská modernistická salafíja: Zrodila se hlavně v 19. stol. a snaží se upozornit na „úpadkové - neislámské“ tendence v rámci islámu a návrat k islámským kořenům.
- ▶ Významní myslitelé: *Muhammad Abdu (1849-1905) Rašíd Ridá (1865-1935) Al-Afghání (1838-1897)*

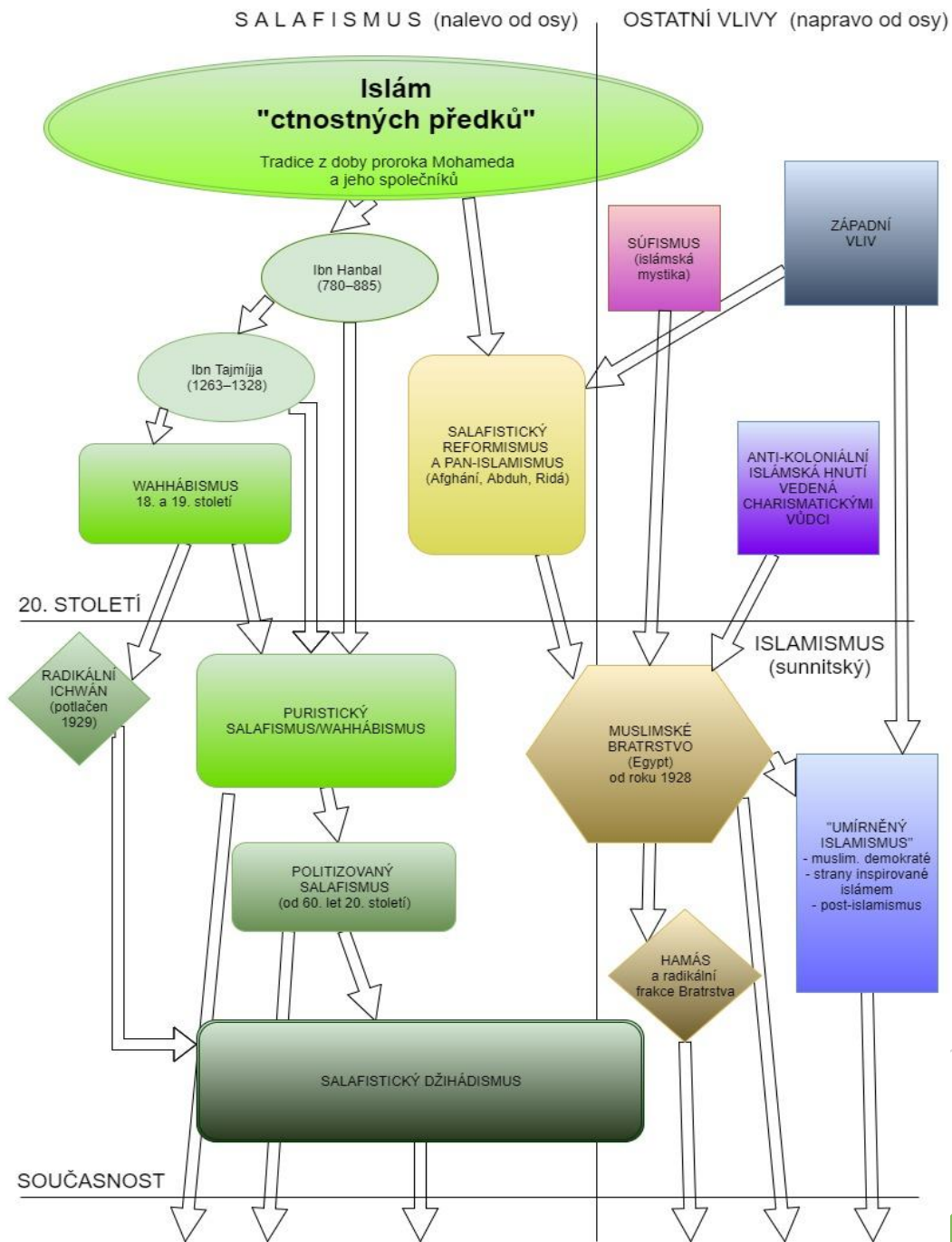
Salafisté

Lokální kořeny salafismu

Sala fism: Local Roots

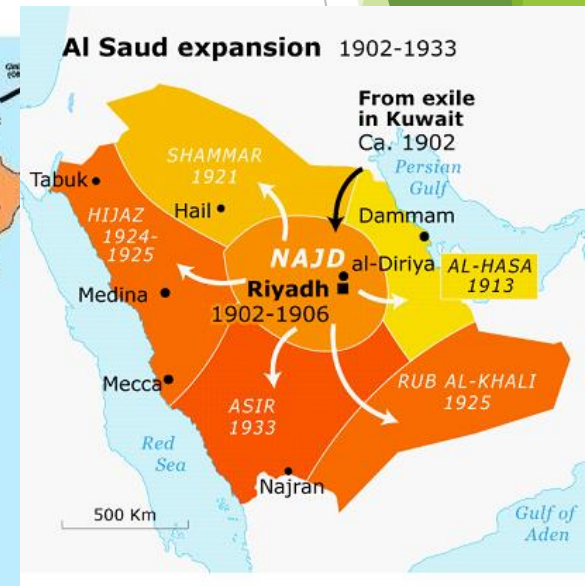
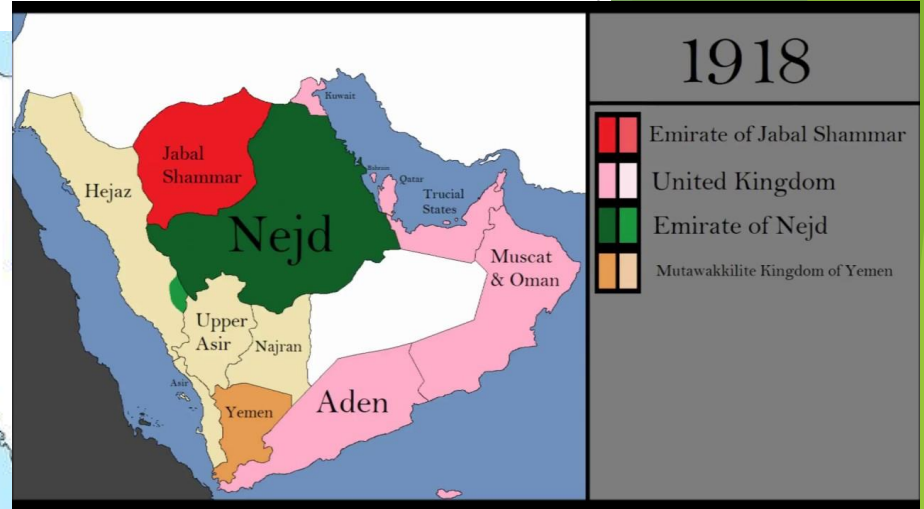
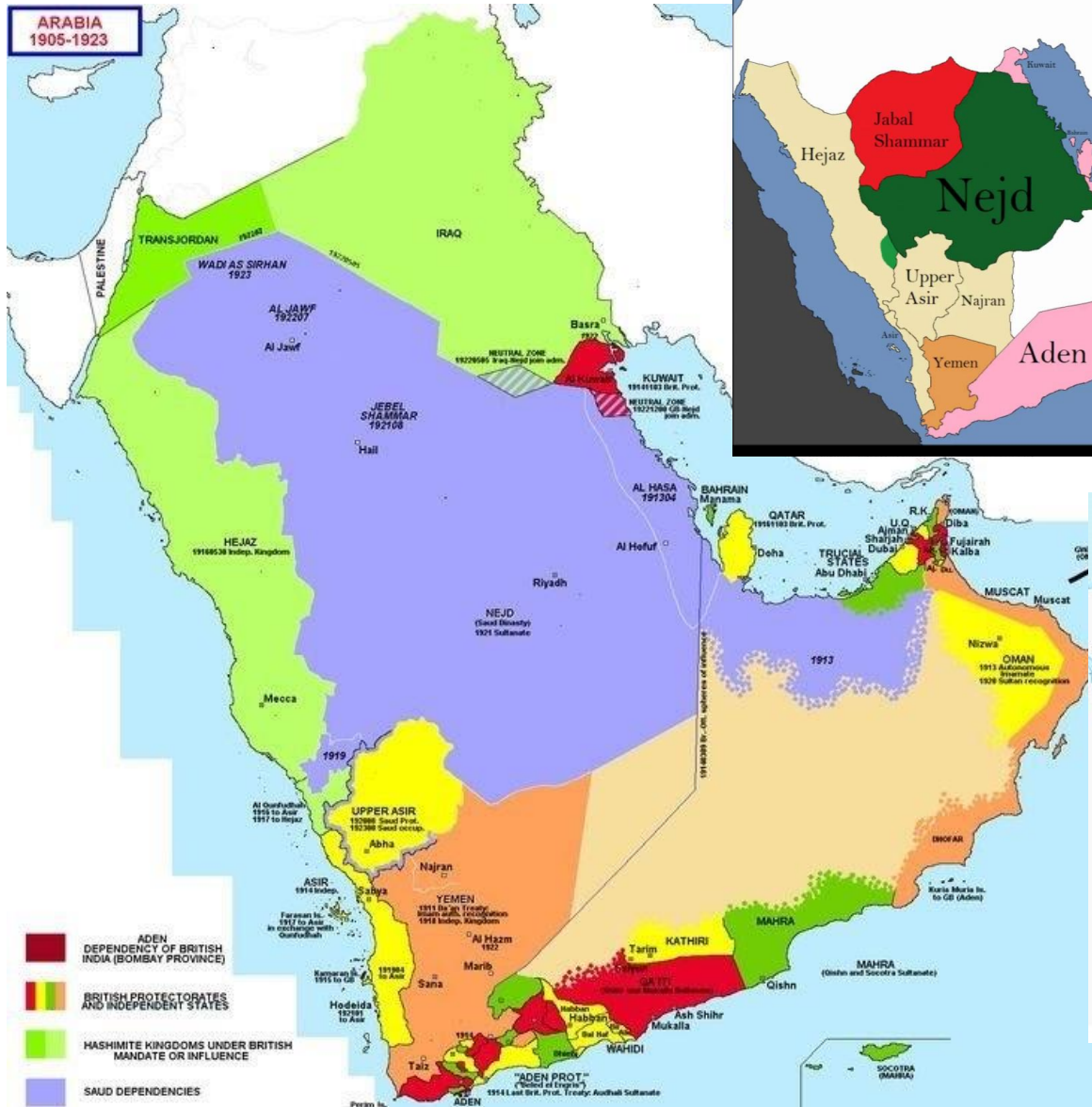

WAHHÁBISMUS

WAHHÁBISMUS následuje učení *Muhammada Ibn Abd Al-Wahhába* (1703-1792), který žil na území dnešní Saúdské Arábie.

- ▶ REFORMISTICKÉ ISLÁMSKÉ HNUTÍ usilující o obrodu islámu v Arábii s cílem navrátit islám k jeho zdrojům tj., k víře a praxi rané islámské obce. Klade důraz na ryzí monotheismus (jeho stoupenci si sami říkali *mywahhidún* - „unitáři“), na Boží transcendenci a na puritánskou přísnost.
- ▶ rigorózní až doslovný výklad Koránu a očištění islámu od cizích vlivů a modernizačních snah - vliv učení *Ibn Tajjmíji* (1263-1328), hanbalovská právní škola
- ▶ expanzivnost, černobílé vidění světa (Svět islámu vs. Svět války) netolerance, džihád meče
- ▶ 1744-1818 první Saúdský stát V r. 1744 uzavřel Al-Wahháb spojenectví s emírem *Muhammadem Ibn Saúdem* (zemřel 1765), který se pak postavil do čela wahhábistického hnutí. Časté konflikty s okolím.
- ▶ V ší'itském islámu, súfismu, jakýmkoliv (i domnělým) odchylkám od monotheismu vidí herezi, stejně jako odsuzuje jakékoliv uctívání hrobů imámů a proroků islámu (devastace Mohamedova hrobu, 1802 vyplněna Karbalá).
- ▶ 1818 Wahhábisté poraženi osmanským sultánem, na počátku 20. století však (s podporou Britů) znovu ovládnou Arabský poloostrov
- ▶ V pozdější Saúdské Arábii (která vznikla 1932) se wahhábismus stal státním náboženstvím.

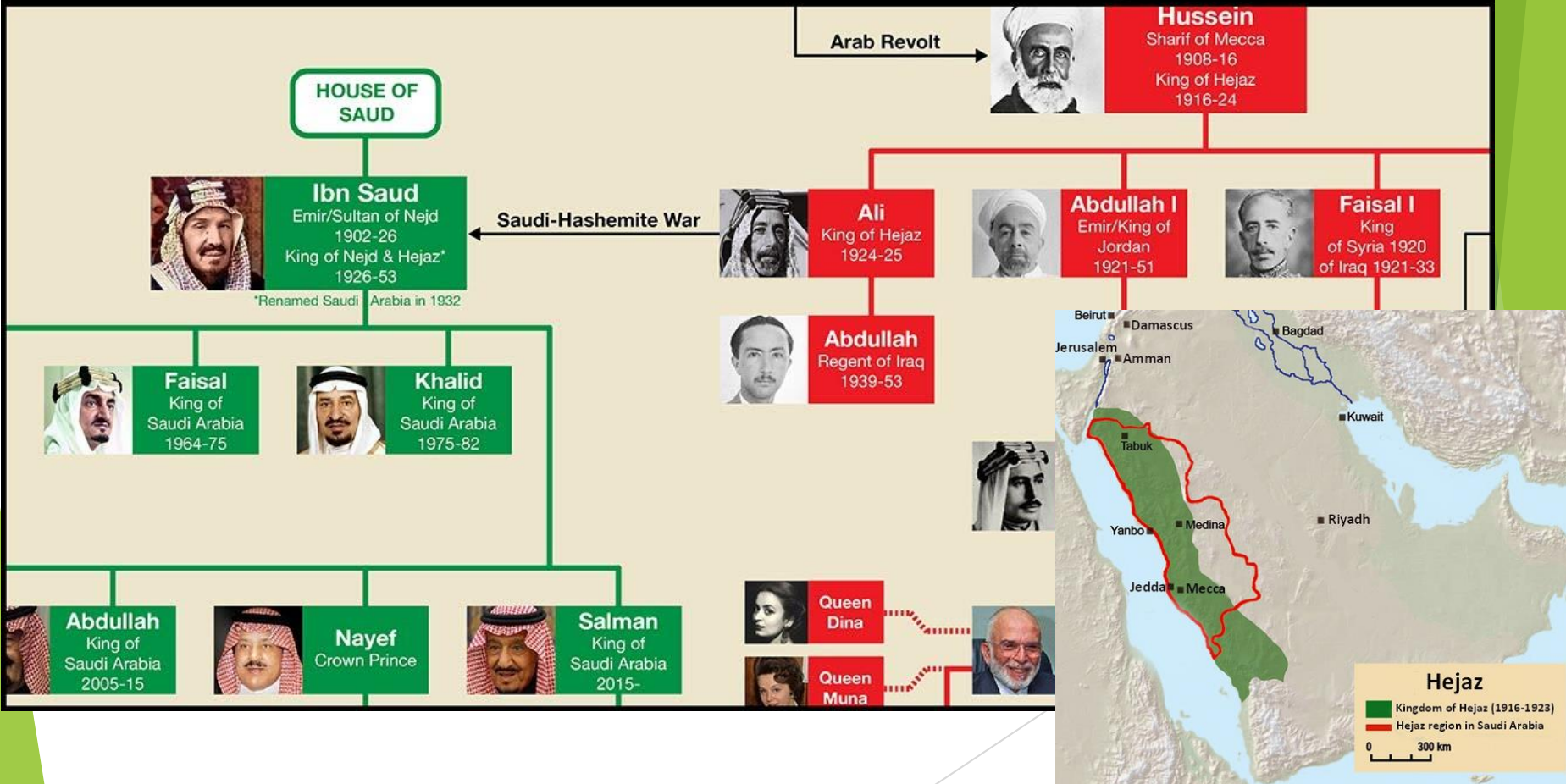
Arabský poloostrov 1905-1923

Saúdové vs. Hášimovci (1924-25)

Saudi & Hashemite Family Trees

Britové a Saúdové

S VISIT THE BRITISH RESIDENT AT BASRA: (LEFT TO RIGHT, BEGINNING WITH ~~SHAYKH~~ FIGURE FROM LEFT IN FRONT)
SHAYKH OF MOHAMMARAH; THE SHAYKH OF KOWEYT; THE SHAYKH OF MOHAMMARAH; IBN SAUD; SIR PERCY COX; AND
6 5 4 1 2 3

ICHWÁN („Bratrstvo“)

- ▶ Puritánské wahhábistické hnutí odmítající náboženské reformy, sekularizaci státu a zavádění technického pokroku. Šlo o nejradikálnější odnož wahhábovské reformace, která byla činná v Arábii především počátkem 20. století.
- ▶ Významnými vůdci hnutí byli **Ibn Humajd**, **Ad-Dawiš** a **Ibn Hithlajn**. Jejich stoupenci bojovali od r.1924 proti vládě Ibn Saúda (pozdějšího saúdského krále), neboť podle *ichwánu* islám uznává pouze volené vůdce a nikoli dynastie. V letech 1929-30 bylo hnutí potlačeno.
- ▶ V 70.letech došlo v Saudské Arábii ke krátkodobé obnově tohoto hnutí, jehož stoupenci (mnohdy potomci vůdců hnutí původního) obsadili 20.listopadu 1979 Velkou mešitu v Mekce při krvavém pokusu o svržení monarchie.

Nezaměňovat s Ichwán al-muslimín
(Muslimské bratrstvo v Egyptě).

Ikhwan Army - Arabia

ICHWÁN

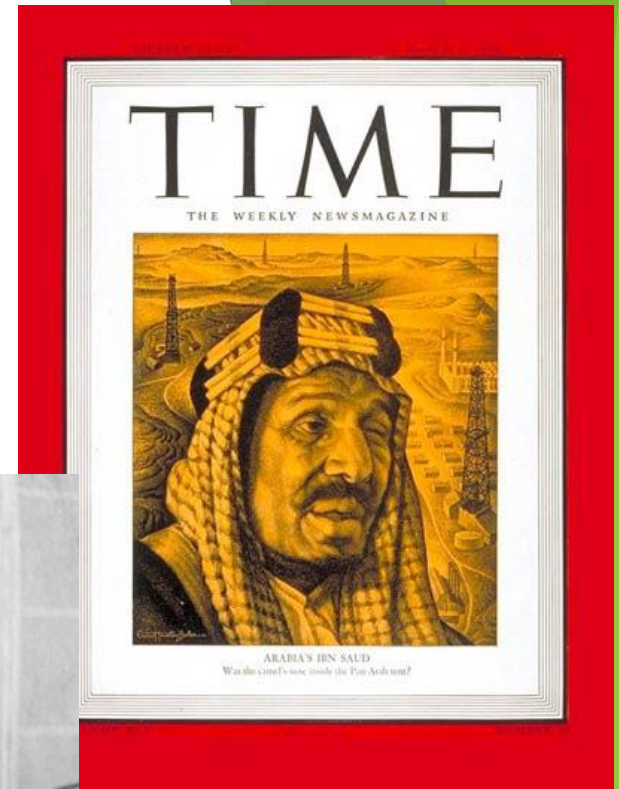

Ibn Hithlajn (uprostřed beze zbraně) a Sultán bin Bajad Al-Utajbí

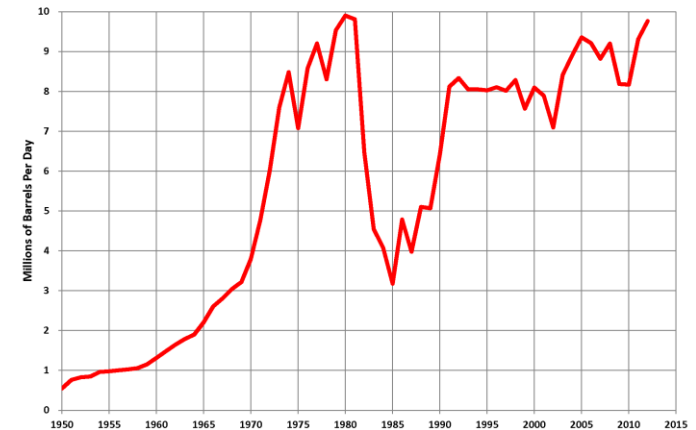
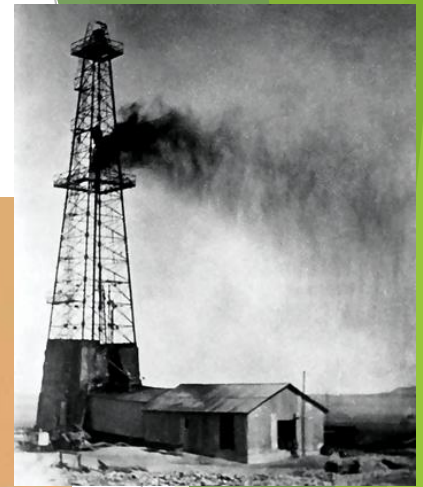
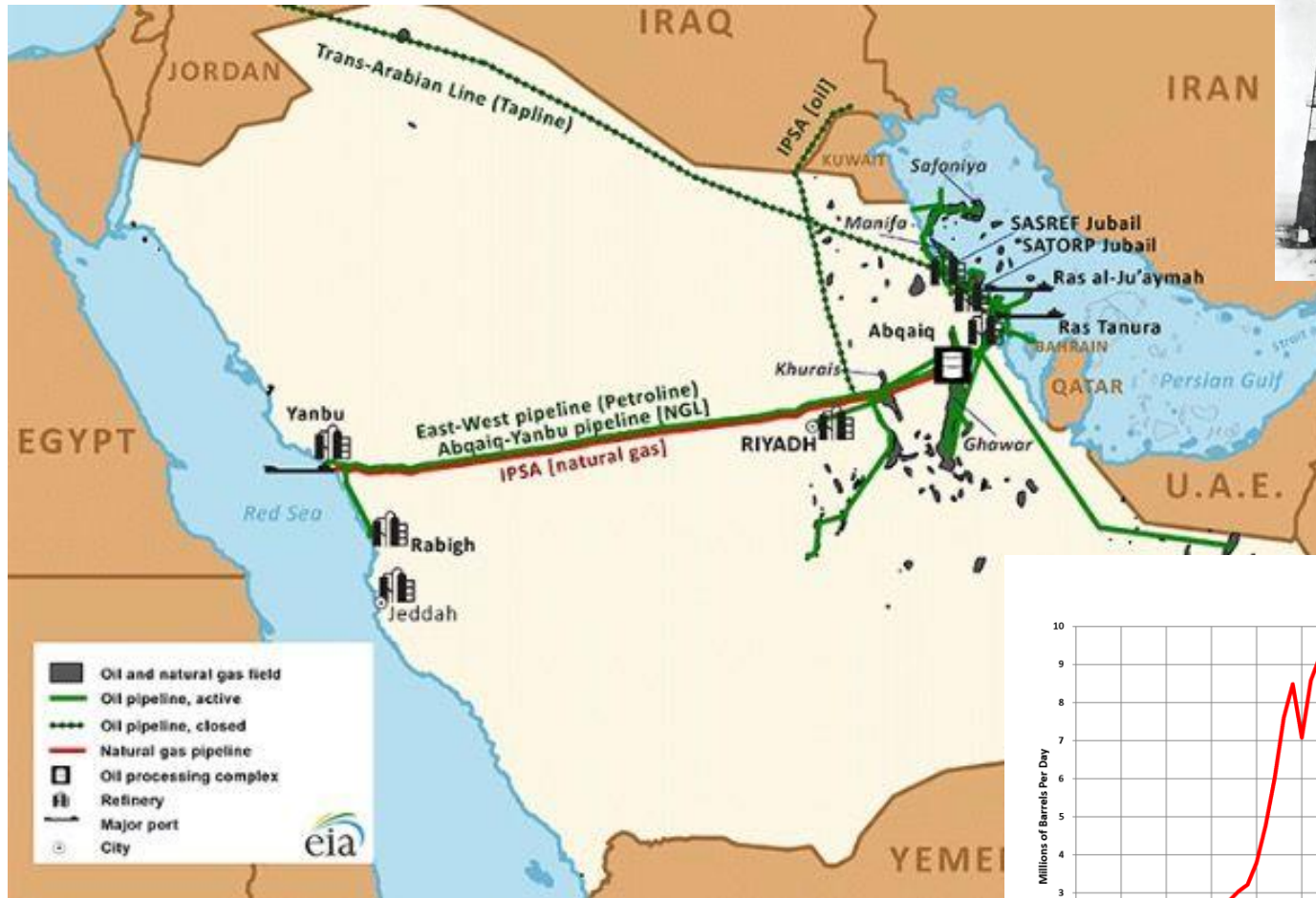

1. Abd al-Aziz ibn Abd al-Rahman Al Saud, better known in the West as Ibn Saud, founder of the modern Kingdom of Saudi Arabia, is pictured here (center with glasses) towering over his advisers in Jidda in 1928. Following his conquest of the Hashemite Kingdom of the Hijaz in 1925, Ibn Saud took the title "Sultan of Najd and King of the Hijaz." In 1932, Ibn Saud renamed his kingdom Saudi Arabia, making it the only modern state named after its ruling family.

Abd al-Azíz Ibn Saúd (1875-1953) vláda: 1932-1953

Saúdská ropa

ARAMCO (od 1933)

Hofuf, 1933

A Saudi Aramco timeline

1941

3,000-bpd refinery opens in Ras Tanura and is closed six months later due to shortages caused by World War II.

1943

Due to the difficulty of obtaining automotive parts, camel transport is used to supply the distant Jauf camp with supplies.

1944

Company name changed to Arabian American Oil Co. (Aramco).

1945

Thirty-eight tankers loaded at Ras Tanura terminal.

1946

The first increment of the permanent office building is completed and occupied in Dhahran.

Gassing up, 1935

1933

May 29, oil concession agreement is signed between Saudi Arabia and Standard Oil Company of California. In November, new subsidiary is created: California Arabian Standard Oil Co. (Casoc).

1937

Company geologist Max Steineke crosses the Arabian Peninsula both ways, gaining a comprehensive idea of the structure and stratigraphy of the peninsula upon which all subsequent geological knowledge is built.

1938

Dammam Well No. 7 at Dhahran strikes oil in commercial quantities.

Field party, 1937

1948

Standard Oil of New Jersey and Socony-Vacuum Oil (both now ExxonMobil) join Socal and Texaco as owners of Aramco.

An 80-bed hospital opens in Dhahran.

1949

Crude oil production of 500,000 bpd is achieved early in the year.

The Saudi royal family

King Abdulaziz Ibn Saud
(1876-1953) Established the Kingdom of Saudi Arabia in 1932.
Ruled: 1932-1953

Saudi Arabia's King Abdullah died early on Friday and his brother Salman became king, the royal court in the world's top oil exporter and birthplace of Islam said in a statement carried by state television.

(In order of birth)

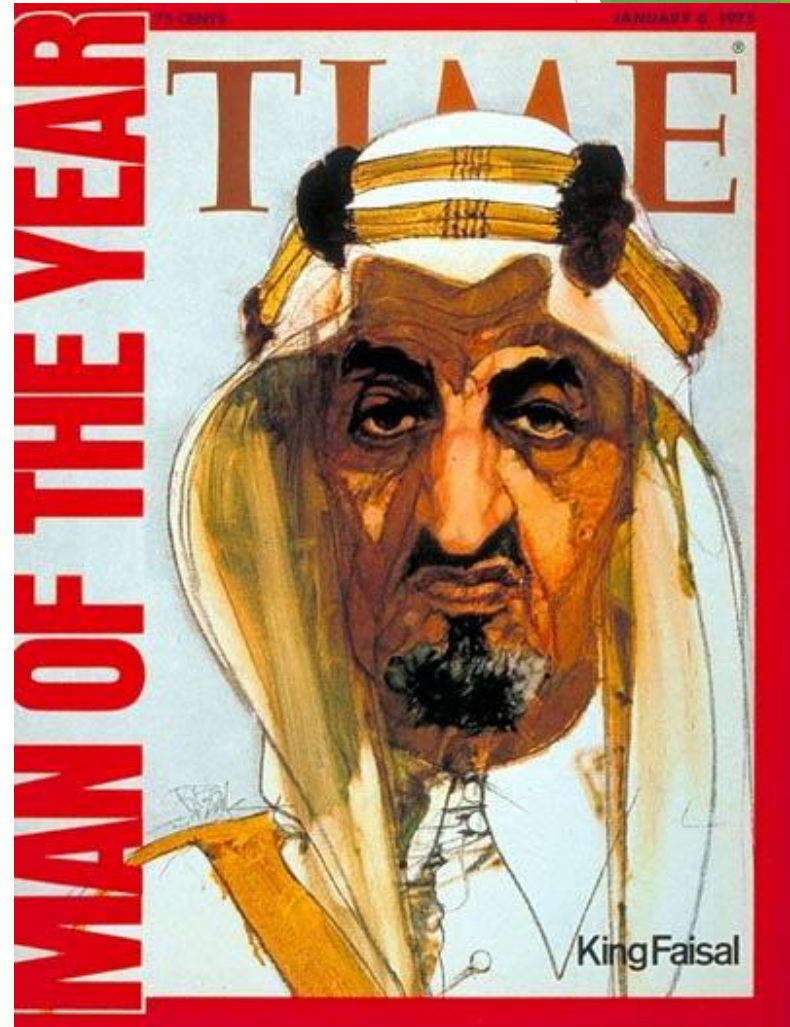
Saúd bin Abd al-Azíz (1902-1969)

vláda: 1953-1964

Fajsal bin Abd al-Azíz (1906-1975)

vláda: 1962-1975

Chálid bin Abd al-Azíz (1913-1982)

vláda: 1975-1982

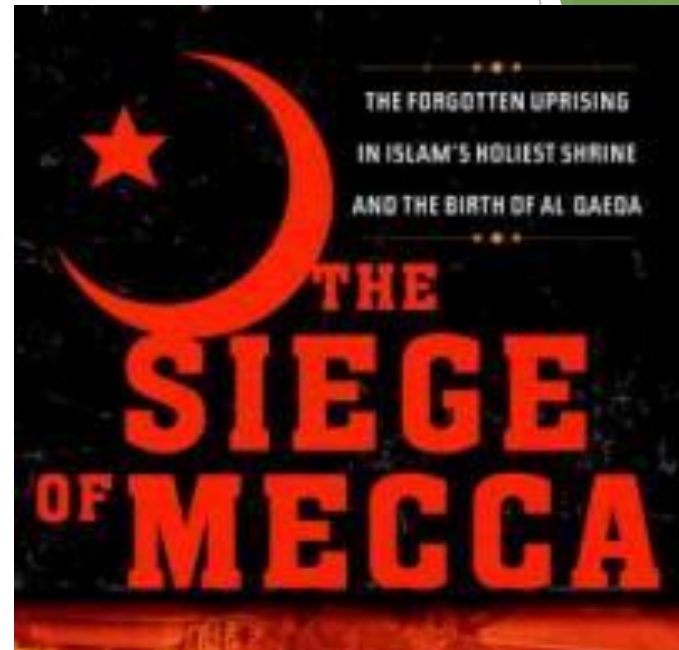

Obsazení mešity v Mekce prosinec 1979

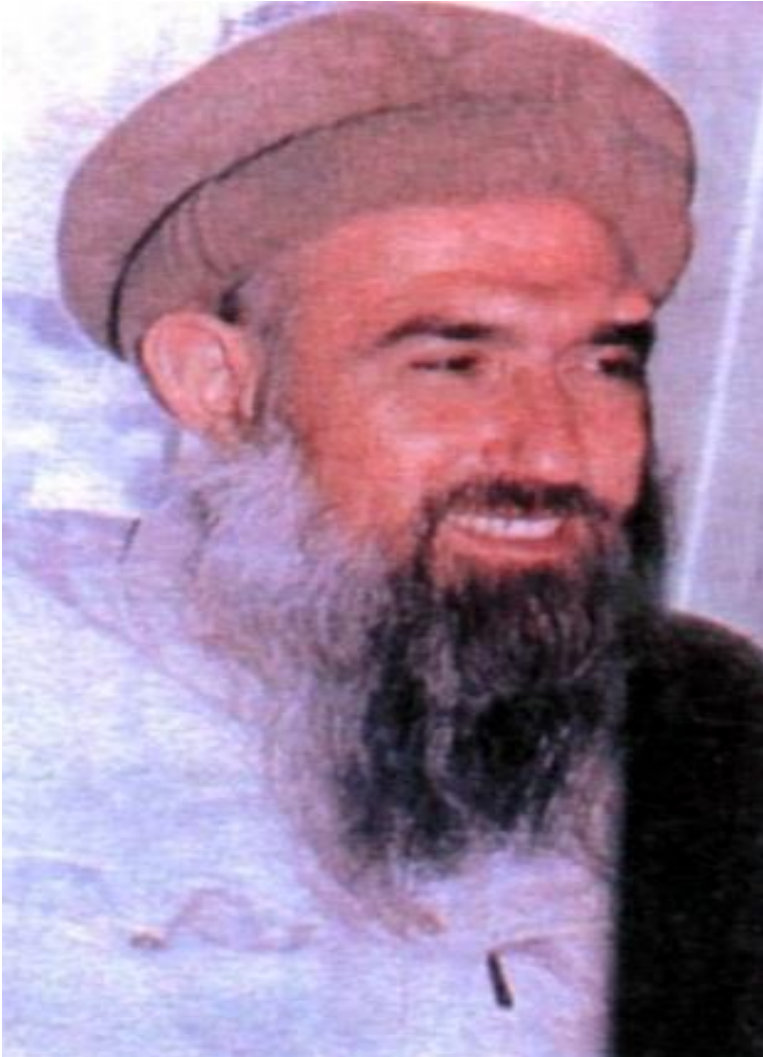
Džuhajman

al-Utajbí

(1936-79)

Počátky saúdského exportu radikalismu: Abdulláh AZZÁM (1941-1989)

- teolog – obhajoval pomoc Afgháncům v boji proti SSSR jako obranný džihád
- 1979 – vydal fatwu „Obrana muslimské půdy – nejdůležitější povinnost hned po víře“
- duchovní učitel Usámy Bin Ládina

Mladý Usáma bin Ládin

Young Osama Bin Laden

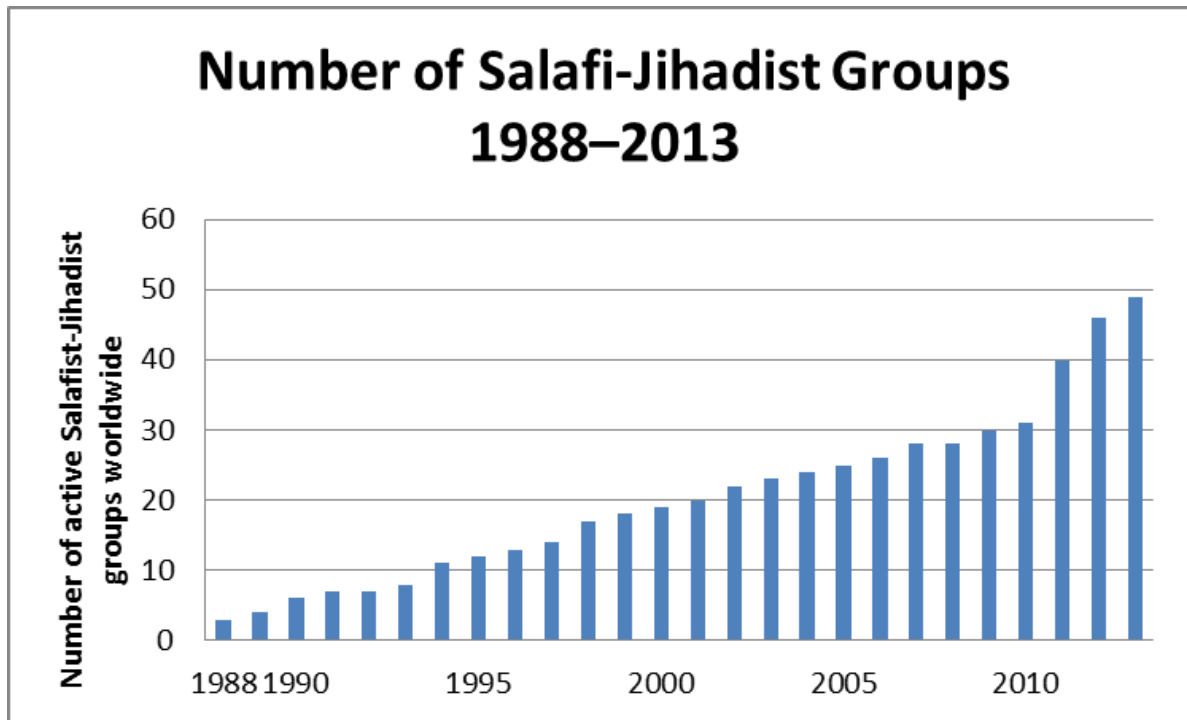
<http://blizky-vychod.blogspot.com/>

Mudžáhídivé proti sovětské okupaci v Afghánistánu

Salafistický džihádismus

- ▶ S pojmem přišel Gilles Kepel
- ▶ Relativně nový trend

Fahd bin Abd al-Azíz (1921-2005)

vláda: 1982-2005 (de facto jen do 1996)

Abdulláh bin Abd al-Azíz (1925-2015)
vláda: 2005-2015, regent: 1996-2005

Salmán bin Abd al-Azíz (1935) vláda: od 2015

Muhammad bin Salmán (1985) korunní princ, alias: MBS

Některé další státy Arabského poloostrova

- ▶ Státy jako SAE, Kuvajt, Katar atd. byly většinou spojeny s historickou vládou určitého klanu nad konkrétním územím
- ▶ V oblasti SAE byly tradičně nejvlivnější rodiny **Al-Nahján** (emirát Abú Zabí) a **Al-Maktúm** (emirát Dubaj)
- ▶ V Kataru rodina **Al-Sání**
- ▶ V Kuvajtu rodina **Al-Sabah**
- ▶ V polovině 19. století se tyto území obvykle stávají britskými protektoráty, takzvaně „smluvními státy“ (angl. *trucial states*) (Britové většinou nesou odpovědnost za zahraniční politiku - emiráty jsou obvykle důležitými strategickými body pro britské zájmy)
- ▶ Význam stoupá s objevením ropy (což je ale až většinou v druhé polovině 20. století) - stoupá zájem USA o oblast (základny)

Nezávislost zemí Zálivu

- ▶ **Spojené arabské emiráty** - vytvoření společné federace 1971 (sedmi emirátů - Abú Zabí, Adžmán, Dubaj, Fudžajra, Rás al-Chajma, Umm al-Kuvajn a Šardžá)
- ▶ **Katar** (nezávislost 1971)
- ▶ **Království Bahrajn** (nezávislost 1971)
- ▶ **Kuvajt** (nezávislost 1961)
- ▶ **Omán** (nezávislost 1964)

Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

<http://blizky-vychod.blogspot.com>

Publikace:

- *Izrael a Palestina* (2022)
- *Korán, meč a volební urna* (2020)
- *Judaismus a politika v Izraeli* (2002, 2009)
- *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu* (2007)
- *Rabíni naší doby* (2010, spoluaut.)
- *Rabbis of our Time* (2015, Routledge)
- *Dějiny moderního Izraele* (2011)
- *Lidé svatých zemí* (2012)

